

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ
ГУЛЧЕЧЕК
ТАТАРСКА НАРОДНА
ПРИКАЗКА

chitanka.info

В тъмната гора преди много години живеела една вещица, която вършела на хората само големи злини и окото ѝ не мигвало, когато ѝ се паднело някого да погуби.

Вещицата имала един син. Веднъж той слязъл от гората в село го да се поразходи. Там срещнал една девойка на име Гулчечек, която много му се понравила, и той през същата нощ се промъкнал тихичко в нейния дом, запушил ѝ устата да не вика, метнал я върху коня си и се втурнал към гората при своята майка — вещицата. Там заживели тримата заедно: Гулчечек, вещицата и нейният син.

Веднъж младият жених потеглил на далечен път, а невестата си оставил при вещицата. Гулчечек останала при злата старица и много ѝ домъчняло за родното село.

— Пусни ме, моля ти се, да ида на гости при майка си и баща си. Много ми е тежко тука.

— Къде ще вървиш? — извикала вещицата. — Няма да те пусна! Стой тука!

И за да не избяга от къщи младата невеста, свекървата залостила вратата и прибрала ключа в пазвата си.

Една вечер вещицата настанила снахичката си в леглото и тихичко се измъкнала в гората, като забравила вратата отключена. Гулчечек станала и щом видяла, че вратата е отключена бързо си облякла дрехите, наметнала покривалото на главата си, изскочила навън и побягнала през тъмната гора към своето село. Трябва да ви кажа, че преди да тръгне, тя надникнала в затоплената пещ, където вещицата току-що метнала да пече три квасени питки. Извадила ги, пуснала ги в една торбичка и с тях тръгнала. Бягала, бягала, сетне бръкнала в торбичката и започнала да вади питките една след друга и да ги яде. По едно време се върнала вещицата. Втурнала се през отворената врата вкъщи и що да види — снахичката ѝ побягнала, а от питките в пещта нищо не останало. Разлютила се злата старица, три пъти плеснала с ръце и мигом се превърнала в страшен вълк. Вълкът помирисал насам-нататък — подушил дирите на побягналото момиче и се втурнал да го гони. Захванал да ръмжи:

*Мойта опашка — ръжен сноп,
с нея ще те помета.*

*Питките ми дай назад
или щом като те хвана,
на късове ще ми станеш!*

Гулчечек чула отдалеко хрипкавия глас на вещицата, бръкнала в торбичката, но вътре не намерила никаква питка, защото набързо ги била изяла и трите. С какво да залъже свекърва си, която, задъхана, я приближавала?

— Къде да се скрия? — извикало момичето и се озърнало. Наблизо ѝ се мярнало едно старо, разклонено дърво. Втурнало се към него и протегнало ръце:

*Моля ти се, старо дърво,
старо дърво, разклонено.
Злата вещица ме гони!
Прибери ме, старо дърво,
скрий ме бързо в своята пазва!*

Домъчняло на старото дърво за Гулчечек. То разтворило широко хралупата, в която зимно време катеричката си криела орехите, а денем долитала една кукумявка и там си почивала. Гулчечек се пъхнала в тъмната хралупа и притихнала.

По едно време под дървото дотърчала вещицата. Захванала в нокти да дере земята. Вдигнала голям вой и рев. Цяла нощ все под дървото се въртяла и не се отдалечавала. А Гулчечек притаила дъх и там останала. Щом съмнало и изгряло слънцето, вещицата се изплашила от светлината и избягала в тъмната гора.

Тогава Гулчечек се измъкнала от хралупата, поклонила се с благодарност на старото дърво и тръгнала по-нататък. А вещицата дочакала втората нощ и когато се спуснала тъмнината, пак се превърнала на вълк и се втурнала по следите на побягналото момиче. Вълкът подушил дирите на Гулчечек и заскърцал със зъби:

Мойта опашка — ръжен сноп,

*с нея ще те помета!
Питките ми дай назад
или щом като те хвана,
на късове ще ми станеш!*

Гулчечек чула заканата на вещицата и прималняла от страх. Заоглеждала се насам-нататък. Насреща ѝ се ширнала равна полянка, а сред полянката видяла малко бистро езеро. Наближило момичето до езерото и захванало да му се моли:

*Вещицата ме настига,
скрий ме, езеро дълбоко,
моля ти се от сърце!*

На езерото домъчняло за злочестото подгонено момиче и то мигом решило да го спаси. Развълнувало се, зашумяло и отвсякъде го обкръжило с дълбока вода, тъй че вещицата не успяла да се доближи до девойчето. Вълкът цяла нощ драскал камъните на брега с нокти, надавал грозен вой, зъбил се, но Гулчечек не стигнал. Щом настъпило утрото и се показало слънцето, настръхналият вълк подвил опашка и се мушнал пак в гората. Тогава езерото прибрало отново водата си на старото място и девойчето тръгнало по сухия бряг. То се обърнало към езерото, благодарило му за спасението и тръгнало към родното си село. Вървяло, вървяло, додето слънцето превалило далеко зад планината и пак се скрило. Настанала нова нощ. С голяма мъка Гулчечек се измъкнала от тъмната гора. Далечно някъде съзряла своята родна къщурка и се втурнала към нея. Тя вече смятала, че се е отървала от вещицата, но изневиделица страшният вълк за трети път изскочил от гората и се втурнал към нея:

*Мойта опашка — ръжен сноп,
с нея ще те помета,
дай ми питките, дай, дай
или щом като те хвана,*

*на късове ще ми станеш!
Гулчечек чула страшния глас на вещицата и
прехапала устни.*

— Майчице, къде да се дяна? — извикала тя и се озърнала настрани. Накрай гората зърнала една висока бреза. Хвърлила се към брезата, като катеричка се изкачила на най-горните клони и там затреперала като лист.

Пристигнала подир малко вещицата. Захванала да вие страшно, да скърца със зъби и с нокти да рови корените на брезата. В туй време от тъмнината долетял един скворец и кацнал на съседното клонче. А Гулчечек го помилвала с ръка и му се замолила:

*Чернооко пиленце,
мила птичко на кака,
вземи едно косъмче
от моята косичка
и го носи у дома,
бързо, мило пиленце!*

И като изтръгнала от косата си две черни косъмчета, Гулчечек ги подала на сквореца, който ги ухапал и литнал към родната къща на девойчето. Щом стигнал, скворецът трепнал към стъклото на прозореца и го докоснал с крила. Стариият брат усетил шума на птичите крила и излязъл да види какво има. На вратата — в ключалката — той съзрял две черни косъмчета.

— Какви са тези косъмчета? — попитала братовата му жена.

— Конят ми е минал покрай вратата и си почесал гривата. И без да му мисли много, братът посегнал към лъка на цигулката си и наместо старите изпокъсани косъмчета обтегнал новите.

— Посвири ми — рекла младата жена, — искам малко да поиграя!

И щом нейният мъж потеглил лъка върху жиците, струните изведнъж звъннали и запели с гласа на Гулчечек:

*Ръченица не свири,
кръст ме заболя,
и не тропай със крака —
челото ме заболя!*

Братовата жена учудено спряла играта:

— Чуваш ли как цигулката свири и говори с човешки глас! Тя не иска ръченица и не може да търпи тропане с крака!

Братът посегнал с пръсти към жиците на лъка и станало чудо: цигулката сама запяла с гласа на неговата изгубена сестричка Гулчечек:

*Я излез, братко, погледни
онази бреза висока!
Най-горе, братко, ще видиш
твоята сестра Гулчечек.
А долу, покрай брезата,
се върти една вещица,
вещица, люта вълчица.
Остави бързо свирнята
и тичай да ми помогнеш!*

Братът, като чул тези думи, пуснал цигулката, изскочил навън, грабнал една тояга, метнал се върху коня и препуснал към брезата, която растяла накрай гората. В туй време вълчицата прегризала със зъби корените на дървото и то се разклатило: замалко да падне заедно с девойчето.

Изневиделица изтрополял конят и братът замахнал с тоягата. Ударил вещицата и тя паднала на земята. Братът поел сестричката си от брезата, наместил я на коня и препуснал към къщи. С голяма радост посрещнали откраднатото момиче майката и бащата.

И аз бях на гости. Вчера отидох, днес се върнах. Пих чай с мед и ме гощаваха с банички. Всички бяха много щастливи.

Синя дреха — наопаки ушита
Белоруска народна приказка

Живял един цар, който бил голям познавач. Проводил той веднъж да ударят барабани по цялото царство.

— Слушайте, хора — викнал глашатая. — Който съумее да избяга от царя и да се скрие, ще получи половината царство.

Намерил се между народа един такъв човек. Той се наричал „Синя дреха — наопаки шита“. Явил се в двореца пред царя и рекъл:

— Аз, царю, мога тъй да се скрия, че ти няма да ме намериш никъде.

— Добре — изгледал го царят, — ако смогнеш да се сриеш от окоето ми, половината царство ще бъде твое. Не успееш ли, ще накарам палача да ти отсече главата. Приемаш ли?

— Приемам.

— Подпиши се! — викнал царят.

Подписал се Синята дреха — наопаки шита и захванал да се укрива. Докато стоял пред царя, той бил напет юначага, но щом се втурнал по двора, неусетно се превърнал в черна катеричка. Додето се промъкне под пътната врата, мигом станал бял хермелин и щом излязъл на полето, полетял стремително, превърнат в заек.

Бягал, бягал, бягал, преминал границите на девет държави и се намерил в десетата. Пред очите му се ширнала една безконечна ливада. Нагазил заекът в ливадата и се преобразил на три шарени цветенца.

Царят не проводил никого да го гони и да го търси, а на другия ден бръкнал в едно чекмедже, където държал вълшебната си книга, разтворил я и заговорил:

— Докато беше пред мене, той стоеше като напет юначага, докато тичаше по двора, той се превърна в черна катеричка, докато мине под пътната врата, мигом стана бял хермелин, а щом излезе на полето, видях го вече превърнат в заек. Отмина девет държави и се намери в десетата. Там се изправи сред една безконечна ливада, нагази в нея и неусетно се преобрази на три мънички цветенца. Ратаи мои, по-скоро идете в десетата държава, намерете ливадата, откъснете цветчетата и ми ги донесете!

Дигнали се царските хора, полетели с коне, прехвърлили девет граници и се намерили в широката ливада на десетата държава. Там видели мъничките цветенца, откъснали ги, скътали ги в една кърпичка и бързо се върнали назад при своя цар. Щом царят разгънал кърпичката, пред него се изправил напетият юначага.

— Е, Синя риза, можа ли да се укриеш от мене? — попитал го царят.

— Първия път не можах. Позволи ми, царю, още веднъж да се скрия.

Царят кимнал с глава.

— Може! — рекъл той.

Синя риза — наопаки шита докато стоял пред царя, бил напет юначага, но щом се втурнал по двора, мигом се превърнал в черна катеричка, додето се промъкне под вратата, станал бял хермелин и щом хукнал през нивите, само ушите му стърчали, той бил вече заек. Бягал що бягал, преминал границите на девет държави, прехвърлил се в десетата и там се спрял пред едно езеро, което било покрито с мъх. Отгоре мъх, а отдолу вода. Скочил във водата и за един миг се преобразил на риба костур. Добрал се до самото дъно на езерото и там останал.

На другата сутрин царят отново бръкнал в чекмеджетото, извадил вълшебната книга и започнал да нарежда:

— Докато беше пред мене, той стоеше като напет юначага, по двора изтича като черна катеричка, под вратата се провря като бял хермелин и из нивите видях само заешките му уши. Потъна през девет царства в десето, там се преобрази на риба костур и се потули в дъното на езерото, покрито с мъх. Хей мои ратаи, по-скоро идете през девет царства в десето. Почистете мъха от езерото, хванете рибата!

Както заповядал царят, тъй направили царските слуги. Прехвърлили девет граници, отишли в десетата държава. Намерили езерото, почистили всичкия мъх, хвърлили мрежа в дълбоките му води, измъкнали рибата костур, загърнали я в една кърпичка и бързо я отнесли на своя цар.

— А бе, Синя дреха — наопаки шита, май че и втория път не можа да се скриеш от мене! — извикал царят, когато младият мъж от риба се превърнал пак на човек и се изправил пред царските очи.

— Господарю, позволи ми да се скрия още веднъж. Царят бил в добро разположение и махнал с ръка.

— От мене да мине! — викнал той.

Момъкът докато стоял пред царя, бил напет юначага, изтичал по двора като черна катеричка, промъкнал се под вратата като бял хермелин, хукнал през полето като заек, преминал девет царства, отишъл в десетото и спрял пред един много стар дъб, който с корените си навлизал в земята, а върховете му стигали до небето. Заекът чевръсто се метнал нагоре по върховете на дъба. Там той се превърнал в игла, набил се под кората на клона и затихнал. Тъкмо в туй време отнякъде долетяла птицата Нагай и с дъха си усетила, че под кората на дървото има човек.

— Кой се е потулил тука? — попитала тя.

— Аз! — отвърнал Синята дреха.

— Защо си се наврял под кората?

— Крия се.

— От кого?

— Ние с царя познавач играем на криеница. Аз бягам, а той ме търси и намира. Ако и този път ме намери, ще ми отреже главата.

— Аз мога да ти помогна — рекла птицата.

— Скрый ме, добра птичко! До края на живота си ще ти бъда благодарен.

Тогава птицата Нагай го превърнала в мъничка бълха, прибрала го под крилото си и отлетяла към двореца на царя познавач. Влязла през отворения прозорец, затрепкала с крила и изтърсила бълхата в пазвата на царя, който още спял. Щом се пробудил и си измил очите, царят разтворил вълшебната книга и започнал да говори:

— Напреде ми той беше напет юначага, по двора тичаше като черна катеричка, под вратата се промъкна като бял хермелин, хукна през полето, вече превърнат в заек, отиде през девет царства в десетото, стигна големия дъб, който е пуснал корените си в земята, а с върховете си стига небето. Там заекът се изкачи нагоре, превърна се в игла и се навря под кората на най-горното клонче.

— Идете по-скоро, мои ратаи, отсечете дъба, който е израснал през девет царства в десетото, изгорете го и намерете игличката!

Втурнали се царските слуги, намерили дъба, отсекли го, всичките му клони превърнали на пепел, но никаква игла не намерили.

Върнали се пак при царя с наведени глави:

— Не намерихме Синята дреха — наопаки шита!

— Как тъй може да я няма! — гневно извикал царят.

— Няма я и туйто!

Царят излязъл ядосан на прозореца и се провикнал:

— Хей, Синя дреха — наопаки шита! Заповядвам ти, яви се пред очите ми!

А бълхата отговорила с тънко гласче под царската брада:

— Ще се явя, но по-напред събери генералите си! Царят, като чул гласчето, захванал да се оглежда. Въртял се насам-натам, но Синята дреха никъде не се виждал.

Отново погледнал големият познавач през прозореца и пак се провикнал:

— Синя дреха, излез пред мене!

— Ще изляза — отговорила бълхата, — но искам най-напред да събереш генералите си и пред тях да ми припишеш половината си царство, защото те познавам и не ти вярвам. Ти можеш да ме измамиш, ако няма свидетели!

Царят отстъпил, защото немало какво да прави. Повикал генералите си и пред тях написал царски указ, с който отстъпил половината си царство на Синята дреха.

— Сложи му печат! — извикало гласчето изпод брадата. Щом царят ударил печата, изневиделица бълхата скочила на земята и се превърнала в напет юначага.

— Ето ме и мене! — извикал Синята дреха — наопаки шита посегнал с десницата си и прибрал царския указ. Прибрал си го в джоба и си тръгнал.

От този ден царят престанал да играе на криеница със своите поданици.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.